

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2009. június 18.)

a szakoktatás és szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 155/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen 149. cikke (4) bekezdésére és 150. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

(1) A tudásalapú gazdaságba való átmenet (lisszaboni Európai Tanács, 2000.) a gyors gazdasági és társadalmi változásokra adott válaszként megkívánja a szakoktatási és szakképzési rendszerek modernizálását és folyamatos javítását, hogy képesek legyenek elősegíteni a foglalkoztathatóság és a társadalmi összetartozás növelését, illetve mindenki számára – így a hátrányos helyzetűek számára is – javítsák az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférést.

(2) Az Európai Tanács barcelonai ülése 2002-ben azt tűzte ki célul, hogy 2010-re Európa oktatási és képzési rendszerei világszerte minőségi referenciává váljanak.

(3) A növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó integrált lisszaboni iránymutatások (2005–2008) felhívják a tagállamokat, hogy a tudásalapú gazdaság és társadalom változó igényeire érzékeny, megfizethető és hozzáférhető egész életen át tartó tanulási rendszereket fejlesszenek ki. Munkaerő-piaci relevanciájuk javítása érdekében az oktatási és képzési rendszerek tekintetében adaptációra és kapacitásépítésre van szükség. Az oktatási és képzési politika keretében meghatározott céloknak ezért fokozottan ki kell egészíteniük a gazdasági és munkaerő-piaci politikát annak érdekében, hogy a társadalmi kohéziót össze lehessen kapcsolni a versenyképességgel.

(4) A szakképzés terén folytatott megerősített európai együttműködés előmozdításáról szóló, 2002. december 19-i tanácsi állásfoglalást ⁽⁴⁾ („a koppenhágai folyamat”) követően, majd a Bizottság, a tagállamok, a szociális partnerek, az EGT-EFTA országok és a tagjelölt országok minőségbiztosítási prioritásra vonatkozó együttműködésének eredményeként kialakult a közös minőségbiztosítási keret („közös keret”), amely a különböző résztvevő országok addigi tapasztalatait és bevált gyakorlatait veszi figyelembe.

(5) Az oktatás és képzés 2010 munkaprogramról szóló, az Európai Tanácshoz intézett 2004. évi közös tanácsi és

⁽¹⁾ HL C 100., 2009.4.30., 136. o.

⁽²⁾ HL C 325., 2008.12.19., 48. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2008. december 18-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. május 11-i határozata.

⁽⁴⁾ HL C 13., 2003.1.18., 2. o.

bizottsági időközi jelentésnek⁽¹⁾ megfelelően a szakoktatás és szakképzés közös keretének (a koppenhágai nyilatkozat megvalósításának keretében) és a minőségbiztosítás közösen elfogadott normái, eljárásai és irányelvi kidolgozásának⁽²⁾ (a bolognai folyamathoz kapcsolódva, és az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó célok munkaprogram részeként) Európa legkiemeltebb feladatai közé kell tartoznia.

- (6) Az Oktatási Tanács 2004 májusában⁽³⁾ támogatásáról biztosította a közös kereten alapuló megközelítést, továbbá felkérte a tagállamokat és a Bizottságot, hogy saját hatáskörükben a többi érdekelt féllel együtt önkéntes alapon támogassák azt.
- (7) Az európai szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítási hálózat⁽⁴⁾ olyan európai platformot teremtett, amely lehetővé tette a 2004-es tanácsi következtetéseket és a helsinki közleményt követő megfelelő intézkedések meghozatalát, és megkönnyítette az országok közötti fenntartható együttműködést.
- (8) 2006-ban a helsinki közlemény hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a szakoktatás és a szakképzés minőségbiztosításáról szóló 2004. májusi tanácsi következtetések értelmében, a közös keret alapelveire támaszkodva folytatni kell a kifejezetten a szakoktatásra és a szakképzésre irányuló közös európai eszközök kidolgozását és végrehajtását a minőségjavítás kultúrájának és az európai szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítási hálózatban való szélesebb körű részvételnek az előmozdítása érdekében.
- (9) Ez az ajánlás létrehozza az európai minőségbiztosítási referenciakeretet („keret”), amely viszonyítási eszközként fogja segíteni a tagállamokat abban, hogy a közös keretre építő és azt továbbfejlesztő közös európai referenciák alapján szakoktatási és szakképzési rendszereik folyamatos javítását előmozdítsák és figyelemmel kísérik. A keretnek hozzá kell járulnia a szakoktatás és szakképzés minőségének javulásához, valamint a szakoktatási és szakképzés-politikai fejlemények tagállamok közötti jobb átláthatóságához és összhangjához, ezáltal pedig elő kell segítenie a kölcsönös bizalmat, a munkavállalók és tanulók mobilitását és az egész életen át tartó tanulást.
- (10) A keretnek tartalmaznia kell egy minőségbiztosítási és javítási ciklust (tervezés, végrehajtás, értékelés és felülvizsgálat a szakoktatás és szakképzés terén), amelyet közös minőségi kritériumok, indikatív jellemzők és mutatók egészítenek ki. A belső és külső értékelési mechaniz-

musok kombinációját tartalmazó figyelemmel kíséresi folyamatokat a tagállamoknak kell megfelelően meghatározniuk annak érdekében, hogy azonosítsák a rendszerek, folyamatok és eljárások erősségeit és a javítandó területeket. A hatékonyság bizonyításához a keretnek mérőeszközök használatát is tartalmaznia kell.

- (11) A keretet a szakoktatási és szakképzési rendszer szolgáltatói és képesítési szintjén egyaránt alkalmazni kell. A minőség rendszerszerű megközelítését tartalmazza, amely lefedi és kölcsönösen összekapcsolja a megfelelő szinteket és szereplőket. A keretnek a belső és külső értékelés, felülvizsgálat és javítási folyamatok – méréssel és minőségelemzéssel alátámasztott – kombinálása révén nagy hangsúlyt kell fektetnie a minőség figyelemmel kísérésére és javítására. A keretnek további fejlesztés alapjául kell szolgálnia, az európai, nemzeti, regionális és helyi szintek együttműködésével.
- (12) Mivel minden szinten konkrét eszközt jelent az értékelés és a minőségjavítás kultúrájának támogatásához, ez az ajánlás a hatékonyabb és igazságosabb politikák alapjaként hozzájárul a bizonyítékalapú szakpolitika és gyakorlat használatához, összhangban a Tanács és a tagállamok kormányai képviselőinek az oktatás és a képzés hatékonyságáról és méltányosságáról szóló 2006-os következtetéseivel⁽⁵⁾.
- (13) Ez az ajánlás az összes érintett hálózatban – ideértve az európai minőségbiztosítási referenciakeret-hálózatot – keretet biztosít a legjobb gyakorlatok azonosítására, támogatására és megosztására úgy nemzeti, mint helyi és regionális szinten.
- (14) Ez az ajánlás figyelembe veszi az „oktatási és szakképzési minőségbiztosítás közös elveit”, amely az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének („EKKR”)⁽⁶⁾ létrehozásáról szóló 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás III. mellékletében található meg. A keretnek ezért támogatnia kell az EKKR végrehajtását, különös tekintettel a tanulási eredmények tanúsításának minőségére. Szintén támogatnia kell a többi európai eszköz végrehajtását is, mint például az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszerét, illetve a nem formális és informális tanulás azonosításának és hitelesítésének közös európai elveit.
- (15) Ez az ajánlás nem kötelező jellegűből következően megfelel a Szerződés 5. cikkében található szubszidiaritás elvének, mivel célja, hogy a mobilitást és az egész életen át tartó tanulást előmozdítsa, illetve a szakoktatás és szakképzés átláthatóságának növelése révén támogassa és kiegészítse a tagállamok intézkedéseit. Az ajánlást a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban

⁽¹⁾ HL C 104., 2004.4.30., 1. o.

⁽²⁾ „Az európai felsőoktatási térség megvalósítása”: A felsőoktatásért felelős miniszterek 2003. szeptember 19-én, Berlinben tartott miniszteri konferenciáján született közlemény.

⁽³⁾ A Tanács következtetései a minőségbiztosításról a szakoktatásban és szakképzésben, 2004. május 28.

⁽⁴⁾ Az európai szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítási hálózatot 2005. októberében hozta létre a Bizottság a szakképzési tanácsadó bizottság kedvező véleményét követően. Tagjait a tagállamok, a tagjelölt országok, az EFTA-EGT országai és az európai szociális partnerek szervezetei jelölték ki, meghatározott eljárás szerint.

⁽⁵⁾ HL C 298., 2006.12.8., 3. o.

⁽⁶⁾ HL C 111., 2008.5.6., 1. o.

kell végrehajtani. Ez az ajánlás megfelel az említett cikkben említett arányosság elvének is, mivel nem váltja fel vagy határozza meg a nemzeti minőségbiztosítási rendszereket. A keret nem ír elő egy különös minőségbiztosítási rendszert vagy megközelítést, hanem olyan közös elveket, minőségi kritériumokat, indikatív jellemzőket és mutatókat állapít meg, amelyek a meglévő szakoktatási és szakképzési rendszerek és szolgáltatások értékelését és javítását segíthetik.

(16) A II. mellékletben javasolt referenciamutatók célja, hogy a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban támogassák a szakoktatási és szakképzési rendszerek és szolgáltatók értékelését és minőségjavítását, továbbá hogy olyan „eszköztár” szolgáltatassanak, amelyből az egyes felhasználók kiválaszthatják azokat a mutatókat, amelyek véleményük szerint leginkább megfelelnek konkrét minőségbiztosítási rendszerük előírásainak. A referenciamutatókat jellegük és céljuk tekintetében meg kell különböztetni az oktatásra és képzésre vonatkozó lisszaboni célok tekintetében elért haladás nyomán követésére szolgáló mutatók és referenciaértékek összefüggő keretrendszeréről szóló, 2007. május 25-i tanácsi következtetésekből említett mutatóktól és referenciaértékektől ⁽¹⁾.

(17) A keret – amennyiben használják és továbbfejlesztik – segíthet a tagállamoknak abban, hogy tovább javítsák és fejlesszék szakoktatási és szakképzési rendszereiket, támogassák az egész életen át tartó tanulási stratégiáikat, előmozdítsák az európai munkaerőpiac integrációját és az EKKR végrehajtását, valamint minden szinten előmozdítsák a minőségjavítás kultúráját, a nemzeti oktatási rendszerek sokféleségéből adódó gazdagság tiszteletben tartása mellett.

(18) Ez az ajánlás elősegíti az oktatási és képzési rendszerek modernizációját, a képzés hatékonyságának növelését – lehetőség szerint megakadályozva, hogy az emberek képesítés nélkül hagyják el a rendszert – az oktatás, képzés és foglalkoztatás közötti kapcsolat erősítését, a formális, nem formális és informális tanulás közötti átjárhatóság növelését, és a szerzett tapasztalatok alapján történő képesítés lehetőségeinek kiszélesítését,

AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK, HOGY

1. használják és fejlesszék tovább az európai minőségbiztosítási referenciakeretet („a keret”), valamint az I. és II. mellékletben megállapított és részletezett minőségi kritériumokat, indikatív jellemzőket és referenciamutatókat, hogy tovább javítsák és fejlesszék szakoktatási és szakképzési rendszereiket, támogassák egész életen át tartó tanulási stratégiáikat és

az EKKR, valamint az európai mobilitás-minőségi alapkormány végrehajtását, valamint minden szinten mozgósítsák elő a minőségjavítás és az innováció kultúráját. Különös hangsúlyt kell fektetni a szakképzésből a felsőfokú oktatásba való átmenetre;

2. legkésőbb 2011. június 18-ig valamennyien alakítsanak ki egy olyan megközelítést, amelynek célja adott esetben a nemzeti szintű minőségbiztosítási rendszerek javítása és a keret legjobb kihasználása, és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban ebbe vonják be a szociális partnereket, a regionális és helyi önkormányzatokat és az összes többi érdekelt felet;

3. aktívan vegyenek részt az európai minőségbiztosítási referenciakeret hálózatában („a keret hálózata”), amely a szakképzés minőségbiztosításában nemzeti, regionális és helyi szinten a közös elvek, referenciakritériumok és mutatók, iránymutatók és eszközök továbbfejlesztésének alapja;

4. hozzanak létre – amennyiben még nem létezik – nemzeti minőségbiztosítási referenciapontot a szakoktatás és a szakképzés területén, amely kapcsolódik valamennyi tagállam egyedi struktúráihoz és követelményeihez, és a nemzeti hagyományokat figyelembe véve összeköti a meglévő releváns szervezeteket, valamint bevonja a szociális partnereket és az összes, nemzeti és regionális szinten érdekelt felet a kezdeményezéseket követő intézkedések biztosítása érdekében. A referenciapont:

— folyamatosan tájékoztatja az érdekelt felek széles körét a keret hálózatának tevékenységeiről;

— aktív támogatást nyújt a keret hálózata munkaprogramjának végrehajtásához;

— konkrét kezdeményezéseket tesz a keret nemzeti összefüggésben történő továbbfejlesztésének előmozdítására;

— támogatja az önértékelést mint a minőségbiztosítás kiegészítő és hatékony eszközét, amely mérhetővé teszi a keret hálózata munkaprogramjának végrehajtása során elért eredményeket és rámutat hiányosságaira;

— biztosítja az információ érdekelt felekhez való hatékony eljuttatását;

5. négyévenként végezzék el a végrehajtási folyamat felülvizsgálatát – beépítve azt az oktatás és képzés területén folytatott európai együttműködés jövőbeli stratégiai keretén belül benyújtandó, az elért eredményekről szóló minden második nemzeti jelentésbe – a keret hálózata által a Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködésben meghatározandó referenciakritériumok alapján.

⁽¹⁾ HL C 311., 2007.12.21., 13. o.

TÁMOGATJA A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY

1. segítse a tagállamokat a fenti feladatok elvégzésében, elsősorban az együttműködés és a kölcsönös tanulás megkönnyítésével, útmutató anyagok tesztelésével és fejlesztésével, valamint a tagállamokban történő szakoktatási és szakképzési minőségfejlesztésről szóló információszolgáltatással;
2. támogassa a keret hálózatát és abban a tagállamokkal együtt vegyen részt, szükség szerint konkrét javaslatokkal és kezdeményezésekkel járulva hozzá a szakpolitika fejlesztéséhez;
3. biztosítsa ezen ajánlás megvalósításának nyomon követését azáltal, hogy az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak négyévente jelentést nyújt be a szerzett tapasztalatokról és a jövőben várható következményekről, ideértve szükség esetén

ennek az ajánlásnak a tagállamokkal együttműködésben és a különböző érdekelt felek bevonásával történő felülvizsgálatát is;

4. a jelentés alapján és a tagállamokkal együttműködésben elvégezze ezen ajánlás végrehajtásának értékelését és – amennyiben szükséges – felülvizsgálatát.

Kelt Brüsszelben, 2009. június 18-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
H.-G. PÖTTERING

a Tanács részéről
az elnök
Štefan FÜLE

BEVEZETŐ A MELLÉKLETEKHEZ

Ezen ajánlás egy európai minőségbiztosítási referenciakeretet („keret”) hoz létre, amely magában foglal mind a rendszerek, mind a képzést szolgáltatók minőségirányítására alkalmazható, minőségi kritériumok, jellemzők és mutatók egy kiválasztott csoportján alapuló minőségbiztosítási és javítási ciklust (tervezés, végrehajtás, értékelés, felülvizsgálat vagy módosítás). A cél nem új normák bevezetése, hanem a tagállamok erőfeszítéseinek támogatása, megőrizve hozzáállásuk változatosságát.

A keretet leginkább „eszköztárnak” kell tekinteni, amelyből az egyes felhasználók kiválaszthatják azon jellemzőket és mutatókat, amelyek véleményük szerint leginkább megfelelnek az ő konkrét minőségbiztosítási rendszerük előírásainak.

A javasolt jellemzők (I. melléklet) és mutatók (II. melléklet) kizárólag útmutatásul szolgálnak, és a keret használói előírásaik egészének vagy egy részének és meglévő hátterüknek megfelelően választhatják ki és alkalmazhatják őket.

A szakmai alapképzésre és/vagy továbbképzésre egyaránt alkalmazhatóak, a tagállamok szakoktatási és szakképzési rendszerének vonatkozó sajátosságaitól és a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók típusától függően.

Használatuk önkéntes alapon, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban történik, figyelembe véve lehetséges többletértéküket. Nem tekintendőek sem viszonyítási pontoknak, sem olyan eszközöknek, melyek a különböző nemzeti rendszerek minőségének és hatékonyságának bemutatására vagy összehasonlítására szolgálnak. E rendszerek minőségének ellenőrzése teljes mértékben a tagállamokra tartozik.

I. MELLÉKLET

EURÓPAI MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI REFERENCIAKERET: MINŐSÉGI KRITÉRIUMOK ÉS INDIKATÍV JELLEMZŐK ⁽¹⁾

Ez a melléklet közös minőségi kritériumokat és indikatív jellemzőket javasol, amelyek szükség szerint segítik a tagállamokat a keret végrehajtásában ⁽²⁾.

Minőségi kritérium	Indikatív jellemző a szakoktatási és szakképzési rendszer szintjén	Indikatív jellemző a szakoktatási és szakképzési szolgáltató szintjén
A tervezés tükrözi az érdekelt felek által osztott stratégiai jövőképet, továbbá egyértelműen meghatározott célokat, intézkedéseket és mutatókat tartalmaz.	<p>A szakoktatás és szakképzés céljai megvannak határozva közép és hosszú távra, és kapcsolódnak az európai célokhöz.</p> <p>Az érdekelt felek a különböző szinteken részt vesznek a szakoktatás és szakképzés céljainak meghatározásában.</p> <p>A célokat különös mutatók segítségével tűzik ki és kísérik figyelemmel (sikerkritériumok).</p> <p>A szakképzési igények beazonosítására mechanizmusokat és eljárásokat hoztak létre.</p> <p>Tájékoztatási politikát alakítottak ki a nemzeti vagy regionális adatvédelmi követelményeknek megfelelő minőségi eredmények optimális nyilvánosságra hozatalának biztosítására.</p> <p>Az egyéni alkalmasságuk elismerésére, érvényesítésére és hitelesítésére normák és iránymutatások vannak megállapítva.</p>	<p>A szakoktatási és szakképzési szolgáltató által kitűzött helyi célokban tükröződnek az európai, országos és regionális szakoktatási és szakképzési politikai célok.</p> <p>Egyértelműen meghatározták a célokat és figyelemmel kísérik őket.</p> <p>Az egyes helyi vagy egyéni igények meghatározása érdekében folyamatos konzultáció folyik az érdekelt felekkel.</p> <p>A minőségirányítási és minőségbiztosítási felelősségi körök kifejezett elosztása megtörtént.</p> <p>A személyzetet már a korai szakasztól bevonják a tervezésbe, ideértve a minőségfejlesztést is.</p> <p>A szolgáltató együttműködő kezdeményezéseket tervez más szakoktatási és szakképzési szolgáltatókkal.</p> <p>Az érdekelt felek részt vesznek a helyi igények elemzésének folyamatában.</p> <p>A szakoktatási és szakképzési szolgáltatók egyértelműen meghatározott és átlátható minőségbiztosítási rendszerrel rendelkeznek.</p>
A végrehajtási terveket az érdekelt felekkel konzultálva állították össze, és egyértelműen meghatározott elveket tartalmaznak.	<p>A végrehajtási terveket a különböző szinteken a szociális partnerekkel, a szakoktatási és szakképzési szolgáltatókkal és más érdekelt felekkel együttműködve állították össze.</p> <p>A végrehajtási tervek figyelembe veszik a szükséges erőforrásokat, valamint tartalmazzák a felhasználók kapacitását és a támogatáshoz szükséges eszközöket és iránymutatásokat.</p> <p>A különböző szinteken végrehajtási iránymutatásokat és normákat állítottak össze.</p> <p>A végrehajtási tervek konkrét támogatást tartalmaznak a tanárok és szakoktatók képzéséhez.</p> <p>Egyértelműen meghatározott és átlátható a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók felelőssége a végrehajtási folyamatban.</p> <p>Egy országos és/vagy regionális minőségbiztosítási keret állították össze, amely a folyamatos javulás és az önszabályozás elősegítésére szolgáltatói szinten iránymutatásokat és minőségi normákat tartalmaz.</p>	<p>A végrehajtási tervekben meghatározott célok elérése érdekében az erőforrások belső elosztása megfelelően megtörtént.</p> <p>Az eltervezett intézkedések végrehajtása érdekében egyértelműen meghatározott módon támogatást élveznek a megfelelő és integratív partnerségek.</p> <p>A személyzet alkalmasságának fejlesztésére irányuló terv megállapítja a tanárok és szakoktatók képzési szükségleteit.</p> <p>A személyzet rendszeresen képzésen vesz részt, és együttműködést alakít ki a megfelelő külső érdekelt felekkel a kapacitásépítés és a minőségjavítás támogatása, valamint a teljesítmény fokozása érdekében.</p>

⁽¹⁾ Ez az ajánlás alkalmazásában használt meghatározások a Cedefopnak a szakképzés minőségével kapcsolatos glosszáriumán alapulnak (munkadokumentum, 2003. november).

⁽²⁾ A II. melléklet további kiválasztott minőségi mutatókat részletez.

Minőségi kritérium	Indikatív jellemző a szakoktatási és szakképzési rendszer szintjén	Indikatív jellemző a szakoktatási és szakképzési szolgáltató szintjén
<p>Az eredményeket és a folyamatokat rendszeresen ellenőrzik, és ezt mérésekkel támasztják alá.</p>	<p>Egy értékelési módszertant állítottak össze, amely a belső és a külső értékelésre is kiterjed.</p> <p>Elfogadott és egyértelműen le van írva az érdekelt felek részvétele a monitoring- és értékelési folyamatban.</p> <p>Az országos vagy regionális minőségjavítási és minőségbiztosítási normák és folyamatok relevánsak és az ágazat igényeivel arányosak.</p> <p>A rendszereket szükség szerint önértékelésnek, valamint belső és külső felülvizsgálatnak vetik alá.</p> <p>Korai figyelmeztető rendszerek működnek.</p> <p>Teljesítménymutatókat alkalmaznak.</p> <p>A siker mérése és a javítandó területek meghatározása érdekében releváns, rendszeres és koherens adatgyűjtésekre kerül sor. Megfelelő adatgyűjtési módszertanok vannak összeállítva (pl. kérdőívek vagy mutatók/mértékek).</p>	<p>A nemzeti és regionális szabályozás vagy keret szerint, vagy a szakoktatási és szakképzési szolgáltató kezdeményezésére időszakonként önértékelésre kerül sor.</p> <p>Az értékelés és a felülvizsgálat kiterjed az oktatási folyamatokra és eredményekre, köztük a tanulók elégedettségének, valamint a személyzet teljesítményének és elégedettségének az értékelésre is.</p> <p>Az értékelés és a felülvizsgálat megfelelő és hatékony mechanizmusokat tartalmaz a belső és külső érdekelt felek bevonására.</p> <p>Korai figyelmeztető rendszerek működnek.</p>
<p>Felülvizsgálat</p>	<p>Minden szinten meghatározásra kerülnek a felülvizsgálat elvégzésének eljárásai, mechanizmusai és eszközei.</p> <p>A folyamatokat rendszeresen felülvizsgálják, a változtatásokhoz pedig cselekvési tervekkel állítanak össze. A rendszereket ennek megfelelően kiigazítják.</p> <p>Nyilvánosan hozzáférhető az értékelési eredményekről szóló információk.</p>	<p>A tanulási és tanítási környezetről és egyéni tanulási tapasztalatról szóló tanulói visszajelzéseket összegyűjtik. Ezeket a tanárok visszajelzéseivel együtt a további intézkedésekhez való tájékozódáshoz használják fel.</p> <p>Széles körben és nyilvánosan hozzáférhető a felülvizsgálat eredményeiről szóló információk.</p> <p>A visszajelzési és felülvizsgálati eljárások a szervezet stratégiai tanulási folyamatának részei.</p> <p>Az értékelési folyamat eredményeit megvitatják az érdekelt felekkel, és megfelelő cselekvési tervekkel állítanak össze.</p>

II. MELLÉKLET

A SZAKOKTATÁS ÉS SZAKKÉPZÉS MINŐSÉGÉRTÉKELÉSÉRE SZOLGÁLÓ MUTATÓK KIVÁLASZTOTT REFERENCIACSOPORTJA

Ez a melléklet átfogó válogatást javasol a szakoktatási és szakképzési rendszerek vagy szolgáltatók értékelésének és minőségjavításának támogatásához használható mutatókból. Európai adatok és nemzeti nyilvántartások alapján – két- vagy többoldalú európai együttműködéssel – tovább fogják fejleszteni a mutatókat.

A referenciamutatókat jellegük és céljuk tekintetében meg kell különböztetni az oktatásra és képzésre vonatkozó lisz-szaboni célok tekintetében elért haladás nyomon követésére szolgáló mutatók és referenciaértékek összefüggő keretrendszeréről szóló 2007. május 25-i tanácsi következtetésekben említett mutatóktól és referenciaértékektől.

A mutatók táblázata ezen túlmenően nem tartalmaz nemzeti szinten összesített mutatókat azon esetekben, amikor azok nem léteznek vagy nehezen beszerezhetők. E mutatók nemzeti szintű összesítése egy későbbi szakaszban végezhető el, a tagállamok, a Bizottság és az európai minőségbiztosítási referenciakeret hálózata közötti közös megállapodás alapján.

Mutató	Mutatótípus	A szakpolitika célja
Átfogó minőségbiztosítási mutatók		
<p>1 sz. Minőségbiztosítási rendszerek relevanciája a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók esetében:</p> <p>a) jogszabályban vagy saját kezdeményezésre meghatározott belső minőségbiztosítási rendszert használó szakoktatási és szakképzési szolgáltatók aránya</p> <p>b) akkreditált szakoktatási és szakképzési szolgáltatók aránya</p>	Környezeti-/bemeneti mutató	<p>A minőségjavítás kultúrájának előmozdítása a szakoktatási és szakképzési szolgáltatók szintjén</p> <p>A képzésminőség átláthatóságának fokozása</p> <p>A szakképzésbe vetett kölcsönös bizalom erősítése</p>
<p>2 sz. A tanárok és szakoktatók képzésébe történő befektetés:</p> <p>a) továbbképzésen részt vevő tanárok és szakoktatók aránya</p> <p>b) befektetett összeg</p>	Bemeneti-/folyamatmutató	<p>Előmozdítani azt, hogy a tanárok és a szakoktatók a szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítás gazdáinak tekintsék magukat</p> <p>Annak javítása, hogy a szakoktatási és szakképzés érzékenyebben reagáljon a munkaerő-piaci igények alakulására</p> <p>Az egyéni tanulási kapacitásépítés növelése</p> <p>A tanulók eredményeinek javítása</p>
A szakképzési politikák minőségi célkitűzéseit támogató mutatók		
<p>3 sz. A szakoktatási és szakképzési programokban résztvevők aránya:</p> <p>A szakoktatási és szakképzési programok résztvevőinek száma ⁽¹⁾ a program típusa és az egyéni kritériumok szerint ⁽²⁾</p>	Bemeneti-/folyamat-/kimeneti mutató	<p>Alapvető információszerzés a szakoktatás és szakképzés vonzerejéről rendszer- és szolgáltatói szinten</p> <p>Célirányos támogatás a szakoktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférés javítására, ideértve a hátrányos helyzetű csoportokat is.</p>

Mutató	Mutatótípus	A szakpolitika célja
<p>4 sz.</p> <p>A szakképzési programokat elvégzők aránya:</p> <p>A szakképzési programokat sikeresen elvégző vagy elhagyó személyek száma a program típusa és az egyéni kritériumok szerint.</p>	Eljárás-/kimeneti-/eredményességi mutató	<p>Alapvető információszerzés az oktatási eredményekről és a szakképzési folyamatok minőségéről</p> <p>A lemorzsolódók és a résztvevők egymáshoz viszonyított arányainak kiszámítása</p> <p>A szakoktatási és szakképzési minőség egyik fő céljaként a képzés sikeres elvégzésének támogatása</p> <p>A megfelelően adaptált, többek között hátrányos helyzetű csoportoknak szóló képzés szolgáltatásának támogatása.</p>
<p>5 sz.</p> <p>A szakoktatási és szakképzési programok résztvevőinek elhelyezkedési aránya:</p> <p>a) a szakoktatásban vagy szakképzésben részt vett tanulók elhelyezkedése meghatározott időpontban a képzés elvégzése után, a program típusa és az egyéni kritériumok szerint ⁽³⁾;</p> <p>b) a szakképzésben részt vett tanulók közül a foglalkoztatottak aránya meghatározott időpontban a képzés elvégzése után, a program típusa és az egyéni kritériumok szerint.</p>	Eredményességi mutató	<p>A foglalkoztathatóság támogatása</p> <p>Annak javítása, hogy a szakoktatás és szakképzés érzékenyebben reagáljon a változó munkaerő-piaci igényekre</p> <p>A megfelelően adaptált, többek között hátrányos helyzetű csoportoknak szóló képzés szolgáltatásának támogatása</p>
<p>6 sz.</p> <p>A megszerzett képességek hasznosítása a munkahelyen:</p> <p>a) az egyének által – a szakképzés befejezését követően – gyakorolt foglalkozás, a képzés típusa és az egyéni kritériumok szerint</p> <p>b) az egyének és a munkaadók elégedettségi aránya a megszerzett képességekkel/kompetenciákkal</p>	Eredményességi mutató (minőségi és mennyiségi adatok keveréke)	<p>A foglalkoztathatóság növelése</p> <p>Annak javítása, hogy a szakoktatás és szakképzés érzékenyebben reagáljon a változó munkaerő-piaci igényekre</p> <p>A megfelelően adaptált, többek között hátrányos helyzetű csoportoknak szóló képzés szolgáltatásának támogatása</p>
Környezeti információk		
<p>7 sz.</p> <p>Munkanélküliségi ráta ⁽⁴⁾, egyéni kritériumok szerint</p>	Környezeti mutató	Háttérinformáció a szakoktatásra és szakképzésre vonatkozó rendszer-szintű politikai döntéshozatalhoz
<p>8 sz.</p> <p>A sérülékeny társadalmi csoportok túlsúlya:</p> <p>a) a szakoktatásban és szakképzésben részt vevő, hátrányos helyzetű csoportba sorolt résztvevők százalékos aránya (egy meghatározott régióban vagy gyűjtőterületen) kor és nem szerint</p> <p>b) a hátrányos helyzetű csoportok sikeres-ségi aránya kor és nem szerint</p>	Környezeti mutató	<p>Háttérinformáció a szakoktatásra és szakképzésre vonatkozó rendszer-szintű politikai döntéshozatalhoz</p> <p>A szakoktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférés támogatása a hátrányos helyzetű csoportok esetében.</p> <p>A megfelelően adaptált, hátrányos helyzetű csoportoknak szóló szak-képzés szolgáltatásának támogatása.</p>

Mutató	Mutatótípus	A szakpolitika célja
<p>9 sz.</p> <p>A munkaerő-piaci szakképzési igények azonosításának mechanizmusai:</p> <p>a) információk a különböző szinteken tapasztalható változó igények meghatározására szolgáló mechanizmusokról</p> <p>b) bizonyítékok ezek eredményességére.</p>	<p>Környezeti-/bemeneti mutató (minőségi információ)</p>	<p>Annak javítása, hogy a szakoktatási és szakképzés érzékenyebben reagáljon a változó munkaerő-piaci igényekre</p> <p>A foglalkoztathatóság támogatása</p>
<p>10 sz.</p> <p>A szakoktatáshoz és szakképzéshez való jobb hozzáférés előmozdítására szolgáló programok:</p> <p>a) a különböző szinteken meglévő programokra vonatkozó információk</p> <p>b) bizonyítékok ezek eredményességére.</p>	<p>Folyamatmutató (minőségi információ)</p>	<p>A szakoktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférés előmozdítása, többek között a hátrányos helyzetű csoportok esetében.</p> <p>Az adaptált szakképzés támogatása</p>

- (¹) A szakmai alapképzés esetében: a tanuló résztvevőnek tekintéséhez hathetes képzési időszak szükséges.
Az egész életen át tartó tanulás esetében: a népesség hány százaléka vesz részt formális szakoktatási és szakképzési programokban.
- (²) A nemre és a korra vonatkozó alapszabványokon túl más társadalmi kritériumok is alkalmazhatók, pl. korai iskolaelhagyók, legmagasabb oktatási eredmények, migránsok, fogyatékkal élők, munkanélküliség hossza stb.
- (³) A szakmai alapképzés esetében: többek között az iskolaelhagyó tanulók elhelyezkedésére vonatkozó információk.
- (⁴) Az ILO és az OECD meghatározása: 15–74 év közötti aktív munkakereső, de munkával nem rendelkező egyének, akik készek munkába állni.